

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2011-06-23
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 8923-11
 Enhet 15

SÖKANDE

Liselotte Lööf AB, 556423-0125
 Norra Stationsgatan 60
 113 33 Stockholm

Ombud: Pär Cronhult
 Box 5625
 114 86 Stockholm

MOTPART

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad, 556016-9095
 115 77 Stockholm

Ombud: Advokat Jerker Alm
 Advokatfirman Vinge KB
 Box 1064
 251 10 Helsingborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om inhämtande av förhandsavgörande från EU-domstolen.

Förvaltningsrätten avslår Liselotte Lööf AB:s ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2011-06-28	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Dok.Id 138318

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegehuddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad (Fortum) genomför en ramavtalsupphandling av bränslehantering vid vissa av Fortum Värmes anläggningar/Högdalenverket (upphandlingen). Upphandlingen genomförs som en förhandlad upphandling med föregående annonsering. Fortum har i tilldelningsbeslut, daterat den 18 april 2011, meddelat att man har för avsikt att ingå avtal med Hellstens Miljö & Återvinning AB.

YRKANDE M.M.

Liselotte Lööf AB (LLAB) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska förordna om rättelse på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid sådana tilldelningskriterier som huvudsakligen hänför sig till annat än fastställande av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet inte beaktas. I andra hand yrkas att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför LLAB i huvudsak följande.

Upphandlingen har genomförts i två steg; i en första kvalifikationsomgång har ett antal anbudssökande leverantörer som uppfyller uppställda kvalifikationskrav för att lämna anbud valts ut och därefter har dessa bjudits in att lämna anbud. Fortum har vid den avslutande tilldelningsvärderingen brutit mot grundläggande principer i 1 kap. 24 § LUF genom att till grund för tilldelning beakta ”Kompetens och styrka i företaget resurser och relevant yrkesutbildning” och ”Referenser/ erfarenheter från liknande uppdrag”. Dessa hänför sig inte till några tilldelningskriterier utan till anbudsgivarnas kompetens och erfarenhet och skulle rätteligen ha bedömts redan i samband med upphandlingens kvalifikationsfas, dvs. vid urvalet av anbudssökande inför inbjudan till anbudsgivning. Till följd härav har LLAB lidit skada då det utan beaktande av endera av dessa båda kriterier skulle ha

erhållit högre poäng än vinnande anbudsgivare och tilldelats kontrakt i upphandlingen.

Enligt tilldelningsbeslutet har LLAB placerat sig som värderingsmässigt rangordnad tvåa enligt följande redovisad poängvärdering.

	<u>Vinnare</u>	<u>LLAB</u>
- Totalt pris	3,67 p	4,00 p
- Kompetens och styrka i företaget och relevant yrkesutbildning	4,00 p	3,17 p
- Inställelsetider vid akuta arbeten	4,00 p	3,50 p
- Referenser/erfarenheter från liknande uppdrag	4,00 p	2,50 p

Såsom den aktuella upphandlingen har utformats utgör ”Totalt pris” samt ”Inställelsetider vid akuta arbeten” de enda kriterier som kan läggas till grund för den avslutande anbudsutvärderingen och beslut om tilldelning i steg två (tilldelningskriterier). Övriga kriterier syftar inte till att fastställa ekonomiskt mest fördelaktiga anbud utan hänför sig huvudsakligen till vilken erfarenhet och vilka kvalifikationer och resurser som anbudsgivaren förfogar över för att säkerställa ett gott utförande av projektet i fråga. De utgör således rena kvalifikationskriterier, vilka rätteligen skulle ha bedömts i upphandlingens inledande kvalifikationsfas redan innan anbudsgivningen inleddes och således inte kan tillmätas något avseende anbudens avslutande tilldelningsvärdering eller poängsättas mot anbudens pris. Utan beaktande av dessa kriterier skulle LLAB ha tilldelats kontraktet. Tilldelningsbeslutet har därmed tillkommit genom otillåten sammanblandning av kvalifikations- respektive tilldelningskriterier.

Fortum har i yttrande bestritt bifall till ansökan och anfört bl.a. följande.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

Upphandlingen har genomförts i enlighet med gällande rätt. Tilldelningskriterierna är förenliga med gällande rätt och avser att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Utvärderingskriterierna i upphandlingen utgörs enligt punkten 2.7 i förfrågningsunderlaget följande.

- Totalt pris	60 %
- Kompetens och styrka i företaget och relevant yrkesutbildning	20 %
- Inställelsetider vid akuta arbeten	10 %
- Referenser/erfarenhet från liknande uppdrag	10 %

En upphandlande enhet är fri att bestämma vilka tilldelningskriterier som ska användas. Vad praxis säger är att om kriterierna ifråga endast avser en bedömning av anbudsgivarens förmåga som sådan och inte en bedömning av de kvalitativa aspekterna av ett utförande av tjänsten ifråga så kan kriteriet inte användas som tilldelningskriterium. Det avgörande är om valda kriterier har relevans för och kan användas för en kvalitativ bedömning, dvs. de måste ha en kvalitativ aspekt. Samma förhållande kan således utgöra såväl ett kvalificeringskriterium som ett tilldelningskriterium. Det går inte att dra en sådan generell slutsats som LLAB gör. Att kompetens och erfarenhet kan användas som utvärderingskriterier framgår av Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 1574 – 1576-10.

Bedömningen av anbuderna har skett med utgångspunkt i de arbetsuppgifter som gäller för respektive efterfrågad yrkeskategori. Vidare har bedömning gjorts i förhållande till den redovisning av verksamheten och däri ingående moment som framgår av avsnitt 3 i förfrågningsunderlaget. Fortum verkar i en bransch som ställer synnerligen höga krav på stabilitet i driften, verksamheten är synnerligen viktig för samhället i sin helhet. Detta innebär att varje länk i den kedja av arbetsuppgifter som utgör helheten måste hålla en hög kvalitet. Med hänsyn härtill är det väsentligt att bedöma och värdera

kvaliteten av dessa arbeten. Det är inte möjligt att göra bedömningar utifrån praktiska ageranden. Erfarenhet av aktuella eller likartade arbeten utgör en relevant parameter för en kvalitativ bedömning. Bedömningen av erfarenheten görs inte statistiskt utan det sker en individuell bedömning med hänsyn till åberopade referenser, dvs. Fortum har kunnat kontrollera utifrån verkliga förhållanden att aktuella personer har en viss kvalitativ nivå med avseende på utförandet av sitt arbete. I utvärderingen bedöms erfarenhetens kvalitativa innehåll medan kvalificeringen endast har åsyftat att kontrollera och verifiera erfarenhetens existens utifrån måttstocken att denna ska vara tillräcklig som sådan för att kunna utföra aktuella uppdrag.

På motsvarande sätt förhåller det sig med utbildningsnivån – ju högre utbildningsnivån är desto mer kunskap har vederbörande om arbetet i fråga och det kan med fog förväntas att detta ökar kvaliteten i arbetets utförande. Beträffande kompetens gäller att om ett företag kan tillhandahålla flera personer som kan utföra flera av de efterfrågade tjänsterna innebär detta en kvalitativ fördel jämfört med om anbudet endast omfattar personer som var och en endast kan utföra en av tjänsterna.

Vad Fortum har bedömt är således kvaliteten i den erfarenhet som åberopas, vilken bedöms med ledning av åberopade referenser. Någon på förväg schabloniserad bedömning har inte skett utan en individuell bedömning av vart och ett av anbuderna med avseende på kvaliteten, med ledning av åberopad och redovisad kompetens och erfarenhet. Bedömningen har gjorts i två steg; i kvalificeringen har en bedömning genomförts av den tekniska kapaciteten, inkluderande personal, utbildning och organisation. I tilldelningsfasen har kompetens och erfarenhet utöver miniminivån bedömts och värderats. Eftersom fråga är om tjänster så blir avgörande faktorer vad som kan knytas till involverade personers individuella lämplighet och kvalitativa förmåga att utföra aktuella arbeten. Aktuella tilldelningskriterier syftar direkt till att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Det före-

ligger relevanta kvalitativa aspekter i att bedöma de förhållanden som kommer till uttryck i de valda tilldelningskriterierna.

LLAB har i yttrande yrkat att förvaltningsrätten ska inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen huruvida artiklarna 51 – 55 i det s.k. klassiska upphandlingsdirektivet (2004/17/EG) utgör hinder för att Fortum beaktar kriteriet ”kompetens och styrka i företaget och relevant yrkesutbildning” inte med hänvisning till att dessa faktorer utgör kriterier för kvalitativt urval utan istället att de utgör kriterier för tilldelning. LLAB har anfört bl.a. följande.

Samma synsätt som för ovan nämnt kriterium åberopas även avseende kriteriet ”referenser/erfarenheter från liknande uppdrag”. Det medges att referensomdömen i visst hänseende även kan utgöra tilldelningskriterium i den mån dessa har en direkt koppling till föremålet för kontraktet. EU-domstolen har i mål C-532/06 (Lianakis m.fl.) tydligt klarlagt att kvalifikationskriterier och tilldelningskriterier inte får blandas samman. Även kriterier som innefattar en kvalitativ bedömning utgör kvalifikationskriterier. Uppställda kriterier som hänför sig till anbudsgivarnas kompetens och styrka i företaget och relevant yrkesutbildning utgör ett sådant kvalifikationskriterium som rätteligen får beaktas enbart i samband med upphandlingens kvalifikationsfas och inte ett tilldelningskriterium som kan viktas mot och jämföras med bl.a. anbudens pris i tilldelningsfasen. Den tolkning som redovisas av Fortum med stöd av åberopat kammarrättsavgörande går emot eller i vart fall innebär en kraftig inskränkning av unionsrättslig praxis.

LLAB har åberopat två referenspersoner, av vilka en kontaktats av Fortum och gett goda referenser medan den andra personen inte har kontaktats alls. Det ifrågasätts därför om Fortum har haft saklig grund att åsätta bolaget

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

endast 2,5 av totalt möjliga 4 poäng avseende kriteriet ”referenser/erfarenheter från liknande uppdrag”.

För att kunna fastställa om nu aktuell referenstagning avser kvalifikationskriterier eller tilldelningskriterier behöver utredas vilka frågor som har ställts till referenterna samt hur dessa besvarats och poängsatts (referensprotokoll). LLAB åberopar även EU-domstolens dom i mål C-199/07 (ERGA).

Fortum har i yttrande bestritt yrkandet om att förhandsavgörande från EU-domstolen ska inhämtas samt anfört i huvudsak följande.

Kvalificeringskriterierna ger uttryck för krav på en viss miniminivå avseende olika delar; även kvalificeringsfasen har en kvalitativ gräns med avseende på förmågan som sådan. Själva poängen är emellertid att den kvalitativa nivån är fixerad. Exempelvis kan den upphandlande enheten bedöma att den minsta acceptabla nivån för att säkra ett kvalitativt acceptabelt utförande är x antal personer. I själva tilldelningen har den upphandlande enheten rätt att värdera personalstyrkan, förutsatt att denna har betydelse för tjänstens kvalitativa utförande. Det finns enligt Fortums uppfattning inte något förbud mot att utvärdera kompetens och erfarenhet.

Fortum har värderat åberopade referensuppdrag på basis av hur bra anbudsgivare utfört de referensuppdrag som åberopats. Vinnande anbudsgivare har utfört sina uppdrag på ett i jämförelse med övriga anbudsgivare kvalitativt bättre sätt. De referenser som tillfrågats har fått frågor om de kvalitativa aspekterna respektive uppdrags utförande. Något formellt protokoll har inte upprättats utan referenternas omdömen har noterats i form av minnesanteckningar till stöd för den utvärdering och poängsättning som därefter genomförts. Referenterna har inte själva fått sätta poäng utan detta har gjorts av Fortum. Uppgifterna som lämnats av referenterna har vägts in

i sitt sammanhang där hänsyn tas till själva karaktären på referensuppdraget men även en bedömning av referensuppdragets värde relativt upphandlingsföremålet. Det faktum att en referensperson ger goda vitsord medför inte per automatik högsta poäng för kriteriet i fråga eftersom referensuppdragets komplexitet inte kan jämföras med nu aktuellt upphandlingsföremål.

LLAB har åberopat referensuppdrag rörande återvinningscentraler. Återvinningscentraler skiljer sig med avseende på komplexiteten väsentligt från arbetet vid en förbränningsanläggning. Vinnande anbudsgivare och ytterligare en anbudsgivare har åberopat referensuppdrag från förbränningsanläggningar och dessa referensuppdrag har därmed en komplexitet som helt motsvarar uppdraget vid Hödalenverket. Således har dessa anbudsgivare en större erfarenhet av den typ av arbete som uppdraget i upphandlingen avser och kan tillföra ytterligare kvalitet till Fortum utöver den tillräckliga nivån.

Det stämmer att Fortum inte har kontaktat den referensperson LLAB åberopat avseende Nacka kommun. Skälet är att det var fråga om samma typ av uppdrag som LLAB:s andra referensperson. De goda vitsord som lämnats av LLAB:s referensperson har tillgodoses LLAB avseende de delar som är gemensamma mellan en återvinningscentral och en förbränningsanläggning. En ytterligare referens avseende samma typ av uppdrag skulle inte tillföra LLAB något mervärde avseende uppdraget vid en förbränningsanläggning. Antalet referenser är inte avgörande eller styrande utan det är den kvalitativa aspekten för den typ av uppdrag som åberopats.

Fortum har agerat konsekvent vid utvärderingen. Om en anbudsgivare har åberopat flera av samma typ av referensuppdrag har endast ett referensuppdrag beaktats för den typen. LLAB har således inte behandlats på annat sätt än övriga anbudsgivare i upphandlingen.

LLAB har inte visat att det föreligger något brott mot LOU och inte heller att LLAB lider skada eller risk för skada. Även om LLAB skulle erhålla högsta poäng för kriteriet erfarenhet (4,0) så skulle totalpoängen bli 3,78 och således inte kunna medföra att LLAB tilldelas kontrakt i upphandlingen.

LLAB har i yttrande anfört i huvudsak följande.

LLAB vidhåller att tillämpningen av kriteriet ”kompetens och styrka i företaget och relevant yrkesutbildning” såsom ett tilldelningskriterium strider mot EU-domstolens fasta praxis. Beträffande delkriteriet referenser är även detta att hänföra till kvalifikationsvärdering. För att kunna bedöma om detta kriterium visserligen även skulle kunna hänföra sig till upphandlingens tilldelningsvärdering fordras närmare utredning om vilka frågor som har ställts i referensupptagningen etc. och således om det som referenserna hänför sig till är kopplat till föremålet för upphandlingen. Vid avsaknad av sådan dokumentation kan Fortum inte anses ha visat att referensupptagningen ska tillmätas relevans och poängsättas som tilldelningskriterium.

Fortum har endast hört en av LLAB:s uppgivna referenspersoner. Utsagan finns inte dokumenterad och poängsättningen har inte skett med utgångspunkt i referentens angivna omdöme utan utifrån andra, inte närmare redovisade, grunder som Fortum själv konstruerat. Enbart två av tilldelningskriterierna utgör äkta tilldelningskriterier. Med hänsyn tagen till endast dessa ska tilldelningen utfalla till LLAB:s fördel och LLAB har således kommit att lida skada till följd av Fortums agerande.

Fortum har i yttrande anfört bl.a. följande.

Utvärderingsarbetet inklusive referenstagningen har skett av en grupp bestående av fem personer. Varje referensperson har tillfrågats om hur väl

anbudsgivaren har utfört sitt uppdrag. Vad avser utvärderingen av kriteriet "Referenser/erfarenheter från liknande uppdrag" har hänsyn tagits till hur väl anbudsgivaren har utfört det åberopade uppdraget och hur likt det åberopade uppdraget varit det för upphandlingen aktuella uppdraget. Fortums bedömning av hur referenspersonerna bedömt kvalitén av det utförda arbetet finns antecknat och bifogas. Fortum har inte haft något att anmärka på LLAB:s utförande av åberopade uppdrag och fått samma omdöme ("OK") som vinnande anbudsgivare avseende kvalitén på inhämtad referens. Något bättre omdöme än "OK" har inte gått att få.

Anledningen till att LLAB inte fått högre poäng avseende kriteriet är att det inte avser samma uppdrag som det i upphandlingen aktuella uppdraget och i viktiga delar skiljer sig från detta. Det är av avgörande betydelse att Fortum erhåller bästa möjliga utförande av aktuellt uppdrag eftersom kunderna är beroende av den energi som produceras vid anläggningen och då ett driftbortfall skulle innebära mycket stora kostnader för Fortum.

Oavsett om LLAB skulle ha fått högsta poäng för det aktuella kriteriet så skulle detta inte ha påverkat tilldelningsbeslutet. LLAB:s slutpoäng skulle då ha uppgått till 3,78 medan vinnande anbudsgivares slutpoäng uppgick till 3,80. LLAB kan därför inte anses ha lidit någon skada.

Avseende utvärderingen av kriteriet "Kompetens och styrka i företaget resurser och relevant yrkesutbildning" har Fortum tagit hänsyn till att den vinnande anbudsgivaren jämfört med LLAB har en mer omfattande kunskap om den aktuella material/bränslet då den vinnande anbudsgivaren bl.a. har en egen produktion av bränslet och en högre bemanning. Det föreligger således klara skillnader till vinnande anbudsgivares förmån.

Avseende utvärderingen av kriteriet "Inställelsetider vid akuta arbeten" har Fortum beaktat att vinnande anbudsgivare har uppgett kortare inställelseti-

der dagtid och nattetid jämfört med LLAB, vilket även detta är till vinnande anbudsgivares förmån.

LLAB har i yttrande uppgett bl.a. följande.

LLAB har erhållit bästa vitsord och borde, utan viktning, ha erhållit 4,0 poäng avseende kriteriet ”Referenser/erfarenheter från liknande uppdrag”. Såsom upphandlingen har utformats har leverantörernas tidigare erfarenheter kommit att tillmätas betydelse tre gånger; först i samband med kvalifikationsvärderingen, sedan vid tilldelningsvärderingen avseende kriteriet ”Kompetens och styrka i företaget resurser och relevant yrkesutbildning” samt därefter vid tilldelningsvärderingen avseende kriteriet ”Referenser/erfarenheter från liknande uppdrag”. Såvitt framgår av Fortums argumentation är förklaringen till detta att den upphandlade tjänsten innefattar känslig hantering som måste fungera friktionsfritt. Vad Fortum har uppgett om driftsäkerhet m.m. motsägs av att LLAB ansetts vara tillräckligt kvalificerat att delta i upphandlingen och att de påstådda skillnaderna i värderingen av tidigare erfarenheter tydligen skulle kunna vägas upp av ett tillräckligt lågt pris från dess sida.

UTREDNING I MÅLET

I punkten 2.14 ”Referenser” anges följande. Anbudsgivaren skall lämna dokumenterade referenser från tidigare arbeten med liknande anläggningar. Lämnade referenser ska även innehålla uppgifter om kontaktperson och kontaktuppgifter.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 24 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap 1 § LUF ska en upphandlande enhet anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande enheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska enheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

En upphandlande enhet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

I 16 kap 5 § LUF föreskrivs följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten finner inte skäl att inhämta förhandsavgörande från EG-domstolen.

LLAB har gjort gällande att Fortum har sammanblandat kriterier hänförliga till kvalificeringsfasen med kriterier hänförliga till utvärderingsfasen samt att Fortum agerat felaktigt så det endast har hört en av LLAB:s upp-
givna referenspersoner, att utsagan inte finns dokumenterad och att det borde ha tilldelats högsta poäng avseende kriteriet "Referenser/erfarenheter

från liknande uppdrag”. Fortum har anfört bl.a. att tilldelningskriterierna avser att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet och att anledningen till att LLAB inte fått högre poäng avseende det aktuella kriteriet är att återopat uppdrag inte avser samma uppdrag som det i upphandlingen aktuella uppdraget samt att även om LLAB skulle ha fått högsta poäng för det aktuella kriteriet så skulle detta inte ha påverkat tilldelningsbeslutet varför LLAB inte lidit någon skada. Vidare har Fortum angett att det agerat konsekvent vid referensupptagningen och behandlat anbudsgivarna lika.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det inte finns några hinder mot att beakta referenser vid anbudsutvärderingen så länge dessa är ägnade att identifiera det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Av EU-domstolens avgöranden i mål C-532/06 Lianakis och C-199/07 ERGA framgår att kriterier som huvudsakligen avser vilken erfarenhet och vilka kvalifikationer och resurser som anbudsgivaren förfogar över för att säkerställa ett gott utförande av projektet i fråga inte kan anses utgöra utvärderingskriterier. Däremot kan något generellt förbud mot att beakta referenser vid anbudsutvärderingen varken utläsas av LOU eller EU-rättslig praxis, så länge som referenstagningen syftar till att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Vid bedömningen av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet är kvalitet och pris av avgörande betydelse och sambandet mellan erfarenhet/kompetens och kvalitet är varierande från bransch till bransch. Avgörande är om erfarenhet kan förväntas leda till ökad kvalitet för den vara eller tjänst som upphandlas.

I 12 kap. 1 § LUF anges att den upphandlande myndigheten vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, bl.a. kvalitet. Enligt förvaltningsrättens bedömning har den referenstagning som

skett i upphandlingen syftat till att utröna hur anbudsgivaren tidigare har utfört sin tjänst och hur nöjda tidigare kunder varit med tjänsten och inte till att reda ut anbudsgivarens erfarenhet, kvalifikationer och resurser som sådana. Vidare har, enligt rättsens mening, utvärderingen av kriterierna ”Kompetens och styrka i företaget resurser och relevant yrkesutbildning” och ”Referenser/ erfarenheter från liknande uppdrag” huvudsakligen avsett föremålet för upphandlingen och dess kvalitet. Kriterierna har således syftat till att identifiera det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Någon sammanblandning av kvalificeringsfasen och utvärderingsfasen har därmed inte förekommit. Förvaltningsrätten finner inte heller i övrigt att LLAB visat att Fortum vid anbudsutvärderingen påverkats av ovidkommande hänsyn eller att Fortum överträtt de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § LUF eller någon annan bestämmelse i lagen. Grund för ingripande enligt 16 kap. 5 § LUF föreligger således inte och LLAB:s ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv3109/1a LOU)

Barbro Lundholm
Rådman

Föredragande har varit Ulrika Alvinger.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.